

“Ik ben schatplichtig aan de literatuur. Het heeft mij zo veel gebracht.” © Margot Brakel

Hilversumse Comenius College nodigt schrijvers uit in de hoop dat kinderen meer gaan lezen. Özcan Akyol: 'Ga lezen! Boeken hebben mij gered!'

Welmoed de Lang

Vandaag om 07:00

Met de komst van vier schrijvers hoopt het Hilversumse Comenius College tijdens de Dag der Nederlandse Taal de leesmotivatie van de leerlingen verbeteren. Özcan Akyol is donderdag een van de vier schrijvers. „Lezen gaat je echt heel veel opleveren.”

„Toen ik in het Huis van Bewaring zat ontdekte ik voor het eerst boeken en ik wist niet wat ik meemaakte. Dat er door woorden op papier een video in je hoofd begon af te spelen vond ik sensationeel. En ik kwam ineens in de wereld van een ander, waar ik tot dan toe het bestaan niet van wist. Boeken hebben me geleerd dat ik ondanks mijn beroerde jeugd iets van mijn leven kon maken. In mijn geval, schrijver worden. Maar dat kan ook iets anders zijn.”

Özcan Akyol hoopt met zijn levensverhaal de vijftien- en zestienjarige leerlingen van 3-mavo te inspireren om ook veel te gaan lezen. „Lezen voelt voor jullie waarschijnlijk als corvee, niet echt leuk. Ik vond lezen vroeger

ook stom, maar ik ben gered door de boeken”, aldus 'Eus', die in een criminele organisatie belandde die aan witwaspraktijken deed. Een oplettende bewaker maakte hem bekend met de 'bajesbibliotheek'. „Van het lezen van boeken verbeter je je algemene kennis, je sociale vaardigheden, vocabulaire en je krijgt meer empathie. Zaken die nodig zijn om succesvol te zijn in het leven. Als je vier keer in de week een half uur leest, zul je zien dat je gaat groeien.”

„Ik vond lezen vroeger ook stom, maar ik ben gered door de boeken.”© Margot Brakel

Ademloos

De klas vol leerlingen luistert ademloos naar de duidelijk ervaren spreker. „Ik ben betrokken bij verschillende lees- en taalinitiatieven en probeer één keer per week op een school te spreken. Ik wil leerlingen motiveren en het belang van lezen benadrukken.”

En dat is hard nodig, weet ook Petra Hoving, die als docent Nederlands de dag organiseert. Uit een wereldwijd onderzoek uit 2019 (PISA) blijkt namelijk dat de leesvaardigheid van Nederlandse jongeren in vergelijking met andere landen enorm is gedaald. „Het is echt zorgwekkend. Van de vijftienjarigen is inmiddels een kwart functioneel analfabeet. Dat wil zeggen dat ze een tekst soms nog wel kunnen lezen, maar dat ze niet echt begrijpen wat er staat. Dat is natuurlijk een ongelooflijk aantal.”

De leerlingen van het Comenius Collega luisterden ademloos. © Margot Brakel

Extra taalles

Naast Akyol gaan kinderboekenschrijfsters Maren Stoffels (brugklassen) en Margje Woodrow (tweede klassen) bij de leerlingen langs en vertelt schrijver en hoogleraar Herman Pleij aan 4-mavoklassen over Karel ende Elegast. Het is de vierde keer dat de dag wordt georganiseerd. Hoving: „Taal beïnvloedt ook je vaardigheden in andere vakken en later in je werk. We besteden er hier op school daarom specifiek aandacht aan. We screenen alle leerlingen als ze binnenkomen op taalvaardigheid. Degenen die onder het benodigde niveau zitten, krijgen het eerste jaar een uur taallessen in de week. Dat waren altijd zo'n veertig leerlingen per jaar. Vorig schooljaar werden dat er honderd en dit schooljaar zelfs 180. En normaal is het zo dat ze na een jaar extra les wel op het benodigde niveau zaten. Maar vorig schooljaar was er bij die leerlingen nauwelijks vooruitgang. Corona heeft wat dat betreft het leesprobleem nog eens vergroot.”

Özcan Akyol met docent Grace Otto en organisator Petra Hoving. „We besteden veel aandacht aan taal.” © Margot Brakel

'Maak het leuk'

Het hele literatuuronderwijs moet op de schop, meent Akyol daarom. „Leerlingen wordt nu gevraagd een boek te lezen en daarna moeten ze plichtmatige het thema, motto en titelverklaring produceren. Lezen is leuk en dan moet je het ook leuk maken. Vraag naar wat ze gevoeld, gezien en ervaren hebben toen ze het boek lazen, in plaats van lijstjes afwerken.”

Damian van de Kuilen: „Ik houd van lezen. Het maakt me rustig.”© Margot Brakel

Bij de leerlingen van het Comenius College polst hij voor hij begint, wie het leuk vindt om te lezen en wie niet. Thijmen de Haan (15) is een van degenen die er niet van houdt. „Ik pak uit mezelf nooit een boek. Mijn ouders en leraren zeggen dat het goed is om te lezen, maar toch doe ik het niet. Ik pakte vroeger wel eens een plaatjesboek, bijvoorbeeld over auto’s, maar nooit een leesboek.”

De vijftienjarige Damian van de Kuilen steekt als enige zijn arm hoog in de lucht na de vraag wie lezen echt heel leuk vindt. „Ik kon ’s avonds nooit goed in slaap komen en ik merk dat een halfuurtje lezen me daarbij helpt. Het maakt me rustig.”

„Ik probeer zo veel mogelijk kinderen op weg te helpen.” © Margot Brakel

Schooltas

Op het Comenius College heeft iedereen verplicht een boek in zijn schooltas. Hoving: „Als ze eerder klaar zijn met een toets of opdracht, kunnen ze even in hun boek lezen. En de Nederlandse les bestaat de eerste tien, vijftien minuten uit vrij lezen. Ze mogen dan een boek kiezen dat ze willen.”

Daarbuiten leest volgens Thijmen 'niemand vrijwillig een boek hoor'. Toch merkt Akyol dat zijn komst vaak wel iets teweeg brengt. „Ik krijg na zon spreekbeurt via Instagram soms wel tien berichtjes van leerlingen, die in de klas niet altijd een vraag durven stellen. Ze vragen me dan welk boek ze bijvoorbeeld moeten aanschaffen. Ik beantwoord ze altijd. Ik ben schatplichtig aan de literatuur. Het heeft mij zo veel gebracht en ik vind het belangrijk om wat terug te doen. Om zo veel mogelijk kinderen aan het lezen te krijgen.”